

Habilitet ved tildeling av forskningsmidler

6.4.2022 (2022/1408)

Saken gjelder tildeling av forskningsmidler internt på en sykehusklinikk. Sivilombudet mottok en klage fra en ansatt som hadde fått avslag på søknad om midler. Klageren mente at de som hadde deltatt i tildelingsavgjørelsen, var inhabile.

Selv om en arbeidsgivers fordeling til ansatte av interne budsjettmidler prinsipielt sett faller innenfor anvendelsesområdet til habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6, er ombudet, etter en konkret vurdering, kommet til at det i denne saken ikke foreligger inhabilitet for de som deltok i tildelingsavgjørelsen.

Sakens bakgrunn

Klinikk X (heretter «klinikken») ved Y (heretter «sykehuset») delte våren 2021 ut forskningsmidler internt i klinikken. Midlene var såkalte «stimuleringsmidler til klinikkene» som er en del av forskningsmidler som hvert år fordeles fra sykehuset sentralt.

Rammene for tildelingen er beskrevet i tildelingsbrevet til klinikkene. Her er det beskrevet at tildelingene skulle følge følgende mål og beslutningsprosess:

- «Midlene skal brukes til tiltak som understøtter klinikkens handlingsplan for forskning og skal dekke direkte forskningsutgifter som fremkommer i regnskapet.
- Midlene skal tildeles i klinikkene etter innstilling fra klinikkens forskningsutvalg. Endelig vedtak om disponering av midlene fattes av klinikkleder.
- Det forutsettes at klinikken håndterer habilitetsspørsmål i sin tildelingsprosess.»

Klinikken fikk tildelt 280 000 kr, som ble viderefordelt etter søknad.

A («heretter klageren») er ansatt ved klinikken og klinikktillitsvalgt for Overlegeforeningen. Han var selv blant de som søkte på forskningsmidler. Klageren henvendte seg 29. juni 2021 til ombudet og klaget over tildelingsprosessen. Han gjorde gjeldende at de som tok den endelige

tildelingsavgjørelsen hadde vært inhabile. Han pekte på at flere av de som var med i grupper som søkte om midler, deltok i avdelingsledermøtet der tildelingsavgjørelsen ble tatt.

I forkant av klagen til ombudet hadde klageren selv tatt opp innvendingene sine mot tildelingsprosessen med klinikken. Korrespondansen mellom klageren og klinikken var vedlagt klagen. I tillegg var det vedlagt et notat utarbeidet av sykehusets juridiske avdeling i forbindelse med klagerens innvendinger der habilitetsspørsmålene i saken var vurdert. Konklusjonen i notatet var at habilitetsreglene ikke kom til anvendelse fordi det ikke var tale om noen «forvaltningssak», jf. forvaltningsloven § 6 første ledd.

Våre undersøkelser

Vi fant grunn til å undersøke hvorvidt tildelingen av forskningsmidlene var i tråd med reglene som gjelder for habilitet i forvaltningen.

I undersøkelsen 1. september 2021 ba vi klinikken om å redegjøre for prosessen ved tildelingen av forskningsmidlene, herunder hvem som forberedte saken og hvem som fattet tildelingsbeslutningen. I tillegg spurte vi om hvilken eventuell tilknytning de som fattet beslutningen, og de som var involvert i forberedelsen av saken, hadde hatt til forskningsprosjekter der det ble søkt om midler.

I svarbrevet 22. oktober 2021 er det forklart at forskningsmidlene ble lyst ut internt i klinikken med informasjon om hvilke formål det kunne søkes om, og om at endelig prioritering ville bli foretatt av klinikkens lederteam. Oversikt over innkomne søknader ble utarbeidet av klinikkens administrative koordinator, før klinikkens forskningsleder vurderte søknadene og foretok en foreløpig rangering. Listen ble så forelagt klinikkleder. Det var fra tidligere bestemt at avgjørelser i saker som har å gjøre med tildeling av midler, skulle tas i klinikkens avdelingsledermøte/lederteam. I denne saken ble forskningsleders innstilling lagt frem for diskusjon i avdelingsledermøte. Endelig innstilling fra avdelingsledermøtet ble vedtatt av klinikkleder uten endring. Verken avdelingsledere eller klinikkleder deltok i vurderingen av søknader de selv hadde en rolle i.

Når det gjaldt tilknytning til forskningsprosjekter, forklarte klinikken at forskningslederen ikke selv var søker, men at han tidligere hadde vært veileder for en av søkerne, og at han er linjeleder for enkelte andre. Avdelingslederne som deltok i avdelingsledermøtet, er linjeledere til de ulike søkerne. I tillegg var enkelte selv søkere. Klinikklederen søkte ikke selv midler, men var veileder til en av søkerne. I tillegg var han linjeleder for alle søkerne og nærmeste leder for noen.

Vi ba videre om sykehusets syn på hvorvidt de som var involvert i å forberede eller fatte tildelingsbeslutningen må sies å være «part» i saken på grunn av sin tilknytning til forskningsprosjekter det var søkt midler til, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a, eller eventuelt om tilknytningen tilsier at det forelå andre «særegne forhold» som var egnet til å svekke tilliten til deres upartiskhet, jf. § 6 annet ledd. Til dette svarte klinikken at den ikke anså noen av

dem som var med på å forberede endelig beslutning, inkludert avdelingslederne og klinikkleder, som part i saken. Etter deres syn, var heller ikke klinikkleders tilknytning til et av prosjektene som veileder et særegent forhold som omfattes av § 6 annet ledd.

Til sist ble sykehuset bedt om å komme med en utdypet begrunnelse for standpunktet om at forvaltningslovens regler om habilitet ikke kommer til anvendelse fordi disponering av forskningsmidler internt i egen klinikk ikke er å anse som en «forvaltningssak». Sykehusets svar på dette spørsmålet gjengis under punktet om «Sivilombudets syn på saken».

Klageren kom med merknader til klinikkens svar i brev 12. november 2021.

Sivilombudets syn på saken

1. De rettslige utgangspunktene

Saken gjelder spørsmålet om noen av de som var involvert i tildelingen av forskningsmidlene på klinikken, var inhabile til å forberede eller fatte avgjørelse i saken.

Reglene om habilitet i forvaltningsloven kapittel II danner det rettslige utgangspunktet. Etter § 6 er en offentlig tjenestemann i nærmere bestemte tilfeller inhabil, slik at vedkommende ikke kan forberede eller treffe avgjørelse i saken.

Bestemmelsens første ledd angir en rekke absolutte inhabilitetsgrunner. En tjenestemann som «selv er part», jf. bokstav a, eller står i en slik relasjon til en «part» i saken som angitt i bokstav b til e, er automatisk inhabil. I bestemmelsens annet ledd oppstilles en relativ habilitetsregel som sier at en tjenestemann vil være inhabil dersom det foreligger «andre særegne forhold» som er «egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

I denne saken er det § 6 første ledd bokstav a, som sier at en tjenestemann er inhabil når han «selv er part» i saken, eller den relative regelen om «andre særegne forhold» i annet ledd, som er aktuelle.

2. Ligger tildelingen av forskningsmidlene innenfor habilitetsreglenes anvendelsesområde?

Forvaltningsloven § 6 første ledd angir at habilitetsreglene gjelder for «offentlig tjenestemann» når han «tilrettelegger grunnlaget for» eller «treffer avgjørelse» i en «forvaltningssak».

Begrepet «avgjørelse» omfatter flere typer beslutninger enn de forvaltningsloven § 2 definerer som enkeltvedtak. Det legges uten videre til grunn at tildelingen av forskningsmidlene var en «avgjørelse» og at de som var involvert i å forberede og fatte tildelingsavgjørelsen er «offentlig tjenestemann».

Klinikken har anført at habilitetsreglene i forvaltningsloven ikke gjaldt fordi tildelingen av forskningsmidlene internt på klinikken ikke var noen «forvaltningssak». Dette er nærmere begrunnet

i svaret på ombudets undersøkelse:

«Når det gjelder spørsmålet om hvorfor [sykehuset] ikke anser dette som en forvaltningssak, begrunnes det i at dette er en beslutning om [sykehusets] egen bruk av penger innenfor eget budsjett. Dette mener vi ligger innenfor daglig ledelse og styringsretten, og er ikke utøvelse av offentlig myndighet. Disse budsjettbeslutningene kan heller ikke sees som saksforberedende avgjørelse i sak som vil ha betydning for private parter rettigheter og/eller plikter. Bruken av disse budsjettmidlene har i hovedsak betydning for sykehusets egen forskningsvirksomhet, og kan ikke sies å ha betydning for private parter. Denne type prioriteringsbeslutninger innenfor egen virksomhet og eget budsjett mener vi helt klart ikke kan ansees som «forvaltningssak» etter forvaltningsloven.»

I tillegg til i habilitetsbestemmelsen i § 6, ble begrepet «forvaltningssak» tidligere brukt til å angi forvaltningslovens virkeområde slik den lød i § 1 ved vedtakelsen i 1967. I bestemmelsens annet ledd het det at en «forvaltningssak» var «enhver sak hvor et forvaltningsorgan handler på vegne av stat eller kommune». Formuleringen ble tatt ut av § 1 ved en lovendring i 1977, men lovendringen var ikke forutsatt å medføre noen realitetsendring, jf. Ot prp. nr. 3 (1976–1977) side 53. Det er heller ikke grunn til å anta at det var meningen å endre rekkevidden av habilitetsbestemmelsen i § 6, jf. Stub i Karnovs note 6 til forvaltningsloven § 6 på Lovdata. Kilder knyttet til tidligere § 1 vil dermed være relevante for forståelsen av habilitetsbestemmelsen.

Av forarbeidene til tidligere § 1 fremgår det at forvaltningssaksbegrepet omfatter «all myndighetsutøvelse og annen virksomhet som skjer på det offentliges vegne», inkludert «det offentliges forretningsdrift, de rene tjenesteytelser og det man har kalt egenforvaltningen», jf. Ot.prp. nr. 38 (1964–65) side 30. Etter Forvaltningskomiteens forslag skulle habilitetskravene gjelde ut over saker som griper inn i den enkeltes rettsstilling, f.eks. «ved personalsaker, ved kjøp og salg av eiendommer eller ved avslutning av kontrakter ellers, og i andre mer interne forvaltningsmessige forhold så sant det kan påvises at det er et parts- eller interesseforhold til stede», jf. NUT 1958:3 side 146. Forvaltningskomiteen uttalte videre på side 433 at habilitetskravene gjelder i alle slags «forvaltningssaker», og at «[d]en nærmere avgrensning [ellers] vil følge av at det må være til stede et visst partsforhold i saken (første ledd) eller foreligge særlige interesser (annet ledd)».

Ombudet forstår forarbeidene som at forvaltningssaksbegrepet ikke i seg selv oppstiller noen begrensning i hva slags type saker eller virksomhet som omfattes av habilitetsbestemmelsene, og at interne administrative beslutninger – såkalt «egenforvaltning» – er omfattet.

I juridisk litteratur synes det å være enighet om at habilitetsreglene favner vidt. Habilitetsreglenes anvendelsesområde er imidlertid behandlet fra noe ulike inngangsvinkler.

Frihagen har lagt til grunn som utgangspunktet «at inhabilitetsreglene gjelder ved *alle slags saker* i og *all virksomhet* for den offentlige forvaltning», jf. Frihagen, Inhabilitet etter forvaltningsloven (1985) side 74.

Ifølge Graver er «forvaltningssak» et vidt begrep, som likevel avgrenser inhabilitetsreglenes virkeområde noe. Under henvisning til Forvaltningskomiteen på side 146 viser han til at det må foreligge «parts- eller interesseforhold» for at habilitetsreglene skal komme til anvendelse, jf. Graver, Alminnelig forvaltningsrett (5. utgave 2019), side 317. Derfor faller arbeid med de fleste generelle saker som forskrifter og instruksjoner utenfor. Videre skriver han at mye av den såkalte «egenforvaltningen» av samme grunn vil falle utenfor, og nevner som eksempel at fordeling av kontor i forvaltningsorganer, eller det å instruere en ansatt i hvordan arbeidet skal utføres, ikke vil gjøre en sjef inhabil «fordi de ikke her treffer avgjørelser på vegne av det offentlige som berører private parts- eller interesseforhold». Derimot vil reglene gjelde når en leder kontrollerer sine ektefelles timelister eller reiseregninger, se side 318.

Om Graver med dette mener at et «parts- eller interesseforhold» er avgjørende for at habilitetsreglene gjelder, eller om det er en forutsetning for at inhabilitet i det enkelte tilfelle kan inntre, er ikke helt klart. Slik spørsmålet er omtalt i Forvaltningskomiteens innstilling, referert over, er det etter ombudets syn mest nærliggende å forstå henvisningen til «partsforhold» eller «interesseforhold» som en beskrivelse av faktiske forutsetninger for at inhabilitet skal kunne inntre. Etter dette legger ombudet til grunn at habilitetsreglene kommer til anvendelse for alle typer avgjørelser som fattes i forvaltningsorganer, inkludert administrative beslutninger om tildeling av interne forskningsmidler slik som i denne saken. Det må imidlertid være et visst parts- eller interesseforhold til stede for at inhabilitet skal kunne inntreffe. Det vil si at avgrensningen i praksis beror på en konkret vurdering av om det foreligger slike forhold som nevnt i forvaltningslovens bestemmelser om habilitet, jf. fvl. § 6.

Spørsmålet blir på denne bakgrunn om de som deltok i behandlingen av tildelingssaken hadde slik partstilknytning til tildelingssaken som beskrevet i § 6 første ledd bokstav a til e, eller om det forelå andre «særegne forhold» som beskrevet i annet ledd.

Ombudet har funnet grunn til å vurdere habiliteten til avdelingslederne som selv søkte om midler, samt klinikkleder og forskningsleder.

3. Avdelingsledernes habilitet

3.1. Part i saken

Det første spørsmålet er om avdelingslederne, som følge av at de var deltagere i de prosjekter det var søkt midler om, må anses som «part» i tildelingssaken, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a.

«Part» i saken er i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav e definert som den person en avgjørelse «retter seg mot» eller som «saken ellers direkte gjelder». Begrepet «part» i § 6 første ledd bygger på den samme definisjonen, men må også tolkes i lys av de legislative hensyn som begrunner habilitetsreglen.

Hvem en avgjørelse «retter seg mot» må avgjøres ved tolkning av avgjørelsen. En avgjørelse må i alminnelighet anses å rette seg mot den som er direkte adressat, enten det er snakk om en bevilgning, et påbud, et forbud eller en tillatelse mv.

To av avdelingslederne som deltok i avdelingsledermøtet, søkte selv om støtte til forskningsprosjekter. B var eneste deltaker i prosjektet hun søkte støtte for, mens C søkte støtte til et prosjekt hvor det var en ytterligere deltaker. Slik det fremstår for ombudet, ble søknadene sendt i avdelingsledernes navn. I det førstnevnte tilfellet ble det søkt om kr 100 000 og tildelt kr 50 000, og i det andre tilfellet ble det søkt om kr 150 000 og tildelt kr 50 000.

Som søkere er avdelingslederne i utgangspunktet direkte adressater for tildelingsavgjørelsen, og deres posisjon synes dermed å ligge i kjernen av det formelle partsbegrepet i § 2. I juridisk teori synes det å være enighet om at den som har søkt om noe, vil være part. Eckhoff/Smith skriver at en sak «i alle fall anses for direkte å gjelde den som selv søker om noe, f.eks. en stilling, konsesjon eller trygd», jf. Eckhoff /Smith, Forvaltningsrett (11. utg. 2018) side 267.

På den annen side har de søkt om midler i egenskap av å være offentlige tjenestemenn, og ikke som privatpersoner. Midlene er søkt til bruk i virksomheten. Uttalelsene om at søkere omfattes av det formelle partsbegrepet i den juridiske teorien, synes å rette seg mot situasjoner der noen søker som privatperson eller på vegne av en annen institusjon eller virksomhet enn den som tildeler penger. Forskningsmidlene som ble fordelt i denne saken, var bundet til prosjekter som skulle utføres som en del av søkeres arbeid for klinikken. Selv om det, slik prosessen var lagt opp, var avdelingslederne som søkte om midler, er det likevel midler som skulle brukes av og i virksomheten. Det er etter ombudets syn derfor ikke riktig å anse avgjørelsen som «rettet» mot dem slik at de av den grunn er parter etter forvaltningsloven § 2.

Spørsmålet blir dernest om tildelingsavgjørelsen likevel innebar en slik personlig fordel for avdelingslederne at den «direkte gjelder» dem.

Ifølge Graver vil «en person [som] får sine rettigheter og plikter fastlagt eller forandret av vedtaket [...] være berørt av det direkte». Videre skriver han at de vanskelige avklaringene oppstår der det er snakk om faktiske virkninger av vedtaket, jf. Graver, Alminnelig forvaltningsrett (5. utg. 2019) side 401.

I forarbeidene er det lagt opp til et skille mellom direkte og indirekte interesser, jf. Forvaltningskomiteens henvisning til «[d]e hvis interesser nok berøres av saken, men ikke så direkte eller sterkt at de bør ha partsstilling», jf. NUT 1958:3 side 155.

Når det kommer til fordelene klinikklederne fikk ved tildelingen, fulgte det av en klinikkintern utlysning hvilke midler det kunne søkes støtte til. Her het det at forskerne i klinikken kunne søke om midler til (1) forskningsseminarer for avdelinger/forskningsgrupper med ekstern evaluering, (2) planlegging og oppstart av kvalitetsregistre og/eller utgifter til forskningsstøtte for kliniske studier eller (3) såkalte «småforskmidler» i størrelsesorden kr 5000-20 000 som skulle gå til tiltak eller

utstyr som fremmet forskningen i klinikken. Avdelingslederne fikk begge innvilget kr 50 000 til støtte til kvalitetsregistre.

Ombudet legger til grunn at søkerne ikke selv fikk eierskap til midlene, og at registrene vil tilhøre sykehuset. Det fremstår ikke som tildelingen innebar at mottakerne fikk frigjort tid til forskningsaktiviteter fra andre arbeidsoppgaver eller på annen måte særskilt fremmet søkeres private interesser.

Tildelingen innebar imidlertid at mottakerne fikk en mulighet til å fremme egen forskning som de ellers ikke ville hatt, og som ga dem en viss fordel i forhold til de som ikke mottok midler. Sett i lys av de nevnte tildelingsrammene, og av at tildelte beløp var moderate, anser ombudet likevel fordelene som nokså marginal.

Etter en helhetsvurdering er ombudet kommet til at avdelingslederne i dette tilfellet ikke hadde en så direkte interesse i saken at de hadde partsstilling etter forvaltningsloven § 6 første ledd. I vurderingen er det vektlagt at oppgavene som skulle utføres med de tildelte midlene, først og fremst er knyttet til søkeres arbeidsoppgaver i virksomheten. Den kompetanseutvikling og de fordeler midlene legger til rette for, er av liten og indirekte betydning for de ansatte personlig.

Ombudet mener på denne bakgrunn at avdelingslederne ikke selv var «part» i saken etter forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a.

3.2. Særegne forhold som var egnet til å svekke tilliten til upartisk behandling

Spørsmålet blir videre om avdelingsledernes tilknytning til saken likevel utgjorde «særegne forhold» som var «egnet til å svekke tilliten» til deres «upartiskhet», jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd.

Ordlyden «særegne forhold» legger opp til at det etter annet ledd skal foretas en bred og skjønnsmessig vurdering av hvorvidt det er noe spesielt som tilsier at det er betenkelig at vedkommende deltar i en forvaltningsavgjørelse. I vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære «særlig fordel, tap eller ulempe» for «ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til». Det avgjørende er ikke om vedkommende faktisk har opptrådt partisk eller usaklig, men om det foreligger forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet, se Graver, Alminnelig forvaltningsrett (5. utg. 2019) side 320.

Hovedhensynene bak forvaltningslovens habilitetskrav er å «sikre korrekte avgjørelser, opprettholde tilliten til dem som fatter avgjørelsene, og beskytte beslutningstakerne mot at det sås tvil om deres troverdighet», jf. Rt. 1996 side 9.

Generelt tilsier hensynet til praktikable rutiner at det bør en del til for å slå fast at det foreligger inhabilitet ved fordeling av budsjettmidler på en arbeidsplass. I dette tilfellet gjelder avgjørelsen dessuten et avgrenset forskningsmiljø, der det er vanskelig å unngå personlige koplinger. Dersom det anlegges en lav terskel for inhabilitet, vil det gjøre det vanskelig å treffe slike beslutninger på en

effektiv måte. Hensynet til praktikable saksbehandlingsregler for denne typen avgjørelser kan ikke tillegges stor vekt, men tilsier likevel at terskelen for habilitetsvurderingen ikke legges for lavt.

Som fastlagt under pkt. 2, faller interne administrative beslutninger prinsipielt sett innenfor anvendelsesområdet til habilitetsbestemmelsen i forvaltningsloven § 6. På den andre siden vil mange interne administrative beslutninger være av en slik karakter at de tilgodeser virksomheten og bare gjelder de ansattes interesser i rollen som ansatt. Hvilke interne avgjørelser på arbeidsplassen som gjelder de ansattes interesser ut over rollen som ansatt, må fastlegges konkret.

Ettersom søkerne ikke selv fikk eierskap til midlene og forskingsarbeidet skulle utføres i klinikken, fremstår det for ombudet som at tildelingen av midlene først og fremst gjaldt de ansattes interesser i deres rolle som ansatte. Som ombudet konkluderte med i pkt. 3.1, synes de personlige fordelene den enkelte avdelingsleder fikk gjennom tildelingene, å ha vært nokså marginale.

Selv om tildelingen ble ansett å gi avdelingslederne en liten fordel, ble den ikke ansett som så direkte at de er «part» i saken. Når det gjelder grensedragningen mellom habilitetsregelens første og annet ledd, skriver Eckhoff/Smith at første ledd på visse punkter kan «tjene som målestokk for hvor streng man bør være», Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett (11. utg. 2018) side 217. Hensynet til lojalitet overfor lovgivers grensedragning tilsier at det bør noe mer til for at man skal anses inhabil etter annet ledd når et forhold er vurdert å falle utenfor etter første ledd.

Det er av betydning at tildelingen skjedde etter en formalisert prosess der søknader ble vurdert etter utlysning. Klinikken har vist til at flere av sykehusets øvrige klinikker har fordelt interne forskningsmidler ved at klinikkleder fatter direkte budsjettvedtak etter anbefaling fra forskningsleder og klinikkens forskningsutvalg, og at habilitetsvurderingen ikke kan falle annerledes ut fordi midlene i stedet er tildelt gjennom en intern søknadsrunde.

Ombudet er ikke enig i dette. Når klinikken har etablert en formalisert søknadsprosess, skaper det en forventning om at tildelingen følger visse saksbehandlingsstandarder, deriblant habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6. Etableringen av en søknadsprosess setter dessuten søkerne i et mer direkte forhold til tildelingsavgjørelsen, og i en mer direkte konkurransesituasjon overfor hverandre. Interessen til søkerne får dermed en annen og mindre avledet karakter enn den ville hatt dersom prosessen var lagt opp annerledes, for eksempel ved at klinikkleder besluttet at midler skulle gå til finansiering av seminarer eller innkjøp av en viss type forskningsutstyr. Det at avdelingslederne fulgte en etablert søknadsprosess, utgjør derfor et visst tilleggsargument for inhabilitet ved siden av de fordelene som lå i tildelingen.

Selv om søknadsprosessen klinikken fulgte ved tildelingen er av en viss betydning, mener ombudet, ut fra en samlet vurdering, at søknadsprosessen og avdelingsledernes tilknytning til tildelingssaken ikke utgjorde «særegne forhold» som var «egnet til å svekke tilliten» til deres «upartiskhet», jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd. Avdelingslederne var derfor ikke inhabile til å delta i behandlingen av den.

4. Klinikkleders og forskningsleders habilitet

Som leder for klinikken, var klinikkleder øverste sjef for alle som søkte om midler. Klinikkleder søkte ikke selv om forskningsmidler, men var veileder for en søker som mottok en tildeling på kr 20 000. Ut fra saksdokumentene fremgår det at klinikkleder var oppført som deltaker i forskningsprosjektet til den han var veileder for. Ut over at det er vist til at klinikklederen ikke selv søkte om midler, er det fra klinikkens side ikke redegjort for hvorvidt han faktisk deltok i prosjektet og hva deltakelsen i så fall innebar.

Det legges til grunn at søkeren som klinikklederen var veileder for, hadde tilsvarende interesse i tildelingsavgjørelsen som avdelingslederne, og at hun dermed heller ikke var «part» i saken etter forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a.

Det er ikke holdepunkter i loven for en annen habilitetsterskel for klinikklederen som følge av at han ikke bare tilrettela grunnlaget for avgjørelsen, men fattet den. Klinikklederens tilknytning til tildelingen, som veileder og potensiell deltaker i et prosjekt det var søkt om midler til, er fjernere enn avdelingsledernes og den han veiledet sine tilknytninger. Klinikklederen var da ikke selv en «part» i saken. Det samme gjelder for forskningslederen som ikke selv søkte om midler, men som tidligere hadde vært veileder for en søker og var linjeleder for andre.

Det er vanskelig å se at klinikkleders- eller forskningsleders tilknytning til saken er sterkere ved vurderingen av «andre særegne forhold» etter lovens § 6 annet ledd enn den situasjonen som er vurdert for avdelingsledere i redegjørelsen ovenfor punkt 3.2.

Konklusjon

Habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6 kommer til anvendelse på sykehusets- og klinikkens interne tildeling av forskningsmidler. Ombudet er etter en konkret vurdering kommet til at det i denne saken ikke foreligger inhabilitet for de som deltok i tildelingsavgjørelsen verken etter den absolutte regelen om «parter» i forvaltningsloven § 6 første ledd eller den relative regelen om «andre særegne forhold» i bestemmelsens annet ledd.

6.4.2022 (2022/1408)